

**IZVJEŠĆE O REDOVITOJ DJELATNOSTI
HRVATSKOG NACIONALNOG KOMITETA ICOM
ZA 2016. GODINU**

sukladno Ugovoru Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 23-112-16
(klasa: 402-01/15-05/0062,Ur.br.532-06-02-01/2-16-02)

Ovo izvješće sadrži cjeloviti pregled redovite djelatnosti Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM, kao i privremeni financijski izvještaj o korištenju dodijeljenih sredstava Ministarstava kulture Republike Hrvatske po ugovoru br. 23-112-16.

ICOM HRVATSKA GODIŠNJA SKUPŠTINA

Hrvatski nacionalni komitet ICOM održao je dana 26. travnja 2016. godine u Zagrebu (Tehnički muzej Nikola Tesla Zagreb) svoju redovitu godišnju skupštinu. Na skupštini je predsjednik ICOM Hrvatska dr. sc. Darko Babić podnio izvještaj o radu u prethodnoj godini uključujući i financijski izvještaj. Oba izvještaja su jednoglasno prihvaćena, te je jednako tako usvojen i osnovni plan rada/realizacije aktivnosti za 2016. godinu, te preliminarni plan rada za 2017. godinu. Podnesen je i izvještaj o stanju članstva koji pokazuje u odnosu na prethodnu godinu rast za jednog institucionalnog i 14 individualnih članova. Redovitu godišnju skupštinu ponajprije se odredile teme vezane uz razvoj aktivnosti ICOM Hrvatska, te važnost sudjelovanja na trogodišnjoj skupštini ICOM-a u Milanu (Italija) u srpnju 2017. godine na kojoj se očekivalo preko 3500 sudionika, muzejskih djelatnika iz cijelog svijeta. Dodatne teme bile su razvoj aktivnosti putem društvenih mreža i uključivanje u projekte financirane od strane Europske komisije. Suglasnost oko potrebnog dodatnog razvoja projekata, različitih vrsta je svesrdno podržana.

ICOM HRVATSKA IZVRŠNI ODBOR

Tijekom 2016. godine održano je ukupno 4 sjednica Izvršnog odbora. Izvršni Odbor je na svojim sjednicama razmatrao i odlučivao o tekućim poslovima, o provedbi i financiranju pojedinih akcija iz programa ICOM Hrvatske za 2016. god., te o oblikovanju i prijavi prijedloga programa rada za 2017. godinu uključujući prijave prema Ministarstvu kulture RH, Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, te drugim regionalnim tijelima ili javnim i privatni kompanijama koje imaju godišnje natječaje za donacije. Također, razmatrane su i pripreme za organizaciju logističke potpore sudjelovanja hrvatskih sudionika na trogodišnjoj konferenciji ICOM-a u Milanu (Italija) u srpnju 2016. godine. Kako bi bili umanjeni troškovi sudjelovanja hrvatskih ICOM predstavnika Izvršni odbor osigurao je plaćanje rane kotizacije (s popustom od 25% po sudioniku). Razmatrani su i pojedini planovi

oko mogućih budućih domaćinstva ICOM međunarodnih konferencija u Hrvatskoj, ponajprije za 2017. godinu i povezani ponajprije s aktivnostima ICOM Europe, Europske kontinentalne alijanse ICOM nacionalnih komiteta. S obzirom na odabir grada Rijeke kao Europske prijestolnice kulture za godinu 2020. Izvršni odbor ICOM Hrvatska na prijedlog predsjednika usvojio je i odobrio pokretanje postupka premještanja sjedišta Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM iz Zagreba u Rijeku čime ICOM Hrvatska na simboličan, ali i efektivno radni način (s obzirom da su održani sastanci s kolegama iz Rijeke, uključujući gradsku i županijsku upravu, s vrlo pozitivnim naznakama) kojim bi ICOM Hrvatska mogao doprinijeti uspjehu grada Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020., uključujući i pripreme aktivnosti u godinama prije. Izvršni je Odbor također evaluirao prijave za nova članstva u ICOM-u, te redovito usuglašavao prijedloge i sugestije pristigle iz središnjeg ureda ICOM-a u Parizu (uključujući rad na razradi tzv. "crvene liste" ugroženih muzejskih predmeta i baštine na području Jugoistočne Europe), te rad na izradi novog Statuta ICOM-a i promijene vizualnog identiteta.

ČLANSTVO

Prema registru članova udruge ukupni broj aktivnih individualnih članova u 2016. godini jest 111, dok je institucionalnih članova ukupno 28. Ukupni rast broja članova u tekućoj godini iznosi 14 individualnih i 1 institucionalni člana što je približno 10% te se može smatrati iznimnim uspjehom. Odljev članstva se odvija prirodnim putem (odlazak u mirovinu), ili ponekad mirovanjem zbog trenutne promjene statusa što ustvari i ne predstavlja smanjenje samo po sebi. Registar članova udruge je značajno unaprijeđen sukladno naputcima/pravilima koje unosi važeći Zakon o Udrugama.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA

ICOM Hrvatska je informirao članstvo i javnost o temi Međunarodnog dana muzeja 2016. (tema: Muzeji i kulturni krajolici) putem e-obavijesti i putem svoje web stranice te je potaknuo muzejsku zajednicu na obilježavanje istog. U navedenom kontekstu ICOM Hrvatska je bio podupiratelj povezanih aktivnosti uključujući posebice onih vođenih od strane Arheološkog muzeja u Zagreb (u Zagrebu, i u Starom Gradu, Hvar), Galerije Koprivnica/Muzej grada Koprivnice, Memorijalnog centra Lipa pamti, LA kolonija aktivnosti na Lastovu, te općenito aktivnosti MDC-a povodom Međunarodnog dana muzeja. Na temu Međunarodnog dana muzeja 2016. (Muzeji i kulturni krajolici) predstavnik ICOM Hrvatska bio je pozvan na međunarodni simpozij u Austriji (St. Polten, travanj 2016) dok je trogodišnja ICOM konferencija u Milanu, Italija u potpunosti bila obilježena navedenom temom. Jednako tako muzeji i muzejski djelatnici su informirani oko teme Međunarodnog dana muzeja 2017. (Muzeji i sporne povijesti: govoriti o neizrecivom u muzejima) koja bi trebala biti osobito interesantna i inspirativna našoj muzejskoj zajednici, uz redovito obilježavanje u mjesecu svibnju naredne godine.

MREŽNE STRANICE ICOM HRVATSKA I E-OBAVIJESTI

Javnost i članstvo redovito je upoznato s aktivnostima ICOM Hrvatske putem mrežnih stranica na kojima se stalno objavljuju sve novosti vezane uz rad nacionalnog komiteta. Stranice trenutno ažurira Darko Babić. Jednako tako svi članovi ICOM Hrvatske redovito primaju e-obavijesti o svim aktualnim događanjima vezanim uz ICOM (nacionalne, regionalne, Europske, globalne aktivnosti), o redovitim e-obavijestima brinu Darko Babić i Tamara Nikolić-Đerić.

DRUŠTVENE MREŽE/MEDIJI

ICOM Hrvatska je tijekom 2015. napravio značajni iskorak u daljnjoj promociji i popularizaciji ne samo ICOM aktivnosti, već sveukupne muzejske djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Zahvaljujući volonterskom angažmana kolegice Ileana Kurtović (bivše studentice sveučilišnog programa studija muzeologije u Zagrebu, danas doktorske studentice) pokrenuta je Facebook stranica ICOM Hrvatska koja je, zahvaljujući aktualnosti sadržaja postala praćena od značajnog broja sljedbenika, pri kraju 2016. godine ista ima preko 630 pratitelja što višestruko nadmašuje broj članova ICOM Hrvatske. Daljnji razvoj Facebook profila, kao i iskorak na druge društvene medije planirani su u narednom periodu s obzirom da se iskustvo s Facebook stranicom pokazalo više nego uspješno, i nadasve korisno u promociji raznolikih muzejsko-baštinskih aktivnosti.

ADMINISTRATIVNI POSLOVI

ICOM Hrvatska je, sukladno svojoj misiji kao nacionalni komitet svjetske mreže muzejskih profesionalaca koja broji preko 36 000 članova u cijelom svijetu značajni dio vremena i sredstava uložio u redovitu regulaciju godišnjih članarina i distribucije markica/oznaka po napatku središnjeg ureda iz Pariza.

PROGRAMI PROFESIONALNOG RAZVOJA I MEĐUNARODNE SURADNJE

Tijekom 2016. godine održano je niz predavanja, seminara, radionica ili konzultacija u različitim dijelovima Hrvatske ili u inozemstvu s ciljem osiguranja podizanja kvalitete profesionalnog rada i trajnog usavršavanja, te prezentacije potrebitog djelovanja muzejskog sektora i time posljedično ICOM zalaganja u pravcu napretka muzejske profesije. Unutar navedenog ostvarena je suradnja s brojnim što europskim, što svjetskim muzejskim/baštinskim stručnjacima pri čemu posebno izdvajamo:

- 28. siječnja 2016. u Etnografskom muzeju u Zagrebu održano je predavanje pod nazivom "Angažirani muzej: u svjetlu suvremenih kineskih muzejskih praksi" od strane kolege Matije Dronjića koji je podijelio svoja iskustva sudjelovanja na ICOM radionici u Pekingu, Kina u drugoj polovici 2015. godine za koju je ostvario ICOM stipendiju.

- predstavnik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM početkom veljače bio je pozvan da sudjeluje na radionici o prikupljanju sredstava (*fundraising*) u gradu Elefsina, Grčka.

Posebna vrijednost ovog sudjelovanja, pored sadržajnog prijenosa iskustva, jest da je Elefsina odabrana kao Europska prijestolnica kulture za godinu 2021. pa se ovdje otvaraju mogućnosti suradnje Rijeke i Elefsine unutar muzejskog sektora.

- predstavnik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM (dr.sc. Darko Babić) od 13-16/04 bio je pozvan da održi predavanja na doktorskom studiju muzeologije na Sveučilištu Umeå (Švedska) koji je iskorišten i za dodatne sastanke sa kolegama iz Švedske, članovima ICOM nacionalnog komiteta, odnosno onih međunarodnih.

- kako je već ranije spomenuto predsjednik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM bio je pozvan od strane ICOM Austrija da održi uvodno predavanje na regionalnom ICOM skupu na temu "Muzeji i kulturni krajolici" u St. Poltenu 29. travnja 2016. Na skupu su pored ostalih sudionika nazočili predsjednici nacionalnih ICOM komiteta Austrije, Češke Republike, Italije, Mađarske, Slovačke i Slovenije. Na marginama skupa jači razvoj regionalne suradnje unutar ovog prostora je diskutiran i usuglašen.

- predstavnik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM (dr.sc. Darko Babić) na poziv Sveučilišta u Torontu (koje je poznato po jednom od najprestižnijih muzejskih studija u svijetu) održao je predavanje na navedenom sveučilištu, te se sastao s nazočnim predstavnicima ICOM Kanade i u nastavku predsjednicom ICOM-ICTOP međunarodnog komiteta koji je primarno zadužen za definiranje različitih oblika i formi obrazovanja muzejskih profesionalaca u svijetu.

- u nastavku na prethodnu aktivnost predsjednik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM sudjelovao je na konferenciji Asocijacije za kritičke studije baštine u Montrealu, Kanada. Navedena Asocijacija bilježi eksponencijalni rast članstva i pristupa problematiziranju baštine na kritički način što je trend koji se jasno reflektira i u suvremenim svjetskim muzeološkim praksama. Posebni razlog sudjelovanja na konferenciji je bila istaknuta kandidatura za domaćinstvo navedene konferencije 2020. godine u Hrvatskoj (Zagreb & Rijeka) od strane ICOM Hrvatske, u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, ICOMOS Hrvatska te gradom Rijeka. ICOM Hrvatska prijedlog domaćinstva završio je s velikim odjekom i jasnom promocijom muzejskog i baštinskog sektora Republike Hrvatske premda je u konačnici kandidatura završila kao druga najbolja dok je pobjednik postao grad London (UK) koji je imao neusporedivo značajniju financijsku i logističku potporu.

- od 01.-03. srpnja Tamara Nikolić-Đerić, članica Izvršnog Odbora ICOM Hrvatska sudjeluje na AMMM konferenciji u Genovi, Italija ("*22nd Forum of the Mediterranean Maritime Heritage*") organiziranoj kao pred-konferenciji ICOM Milano 2016. Održano izlaganje na temu inovativnih muzeoloških metoda ("*iEcomuseum*" and "*Contrada*": *Two projects promoting technological and social innovation*") koncipirano kao prezentacija najboljih ekomuzeoloških praksi koje provodi Ekomuzej Batana. AMMM Forum služi kao platforma za uspostavljanje suradnje i razmjenu iskustva pomorskih muzeja Mediterana.

- od 02.-09. srpnja 2016. godine u Milanu (Italija) održala se trogodišnja ICOM Skupština na kojoj je sudjelovalo preko 4000 muzejskih profesionalaca iz cijelog svijeta. ICOM trogodišnje Skupštine su najznačajniji događaj unutar ICOM svjetske muzejske zajednice, a ovogodišnja tema bila je "Muzeji i kulturni krajolici". Sveukupno 16 članova ICOM Hrvatske sudjelovalo je na ovom značajnom skupu, velika većina s pravom na povlaštenu (umanjenu) kotizaciju koju je osigurao Izvršni odbor ICOM Hrvatska početkom godine. Značajni broj predstavnika održalo je izlaganje u Milanu, dok je niz dogovora oko suradnje također ostvareno ne samo unutar ICOM zajednice, već i na bilateralnoj razini između pojedinih predstavnika hrvatskih i inozemnih muzeja. Novi predsjednici i članovi međunarodnih odbora (unutar ICOM međunarodnih komiteta) su odabrani tijekom trogodišnje konferencije ICOM-a u Milanu, između ostalog i hrvatski ICOM predstavnici (više o navedenom niže u dokumentu) što je izniman uspjeh i potvrda reputacije hrvatskih ICOM članova u svjetskim okvirima.

- početkom kolovoza ICOM Hrvatska uputio je poziv svim svojim članovima za predlaganje programa i aktivnosti za 2017. godinu koje će naknadno biti uvrštene u ICOM Hrvatska planirane i prijavljene aktivnosti

- 19. rujna 2016. godine u Etnografskom muzeju u Zagrebu održano je gostujuće predavanje kanadskog kolege i uvaženog muzeologa Claudea Fauberta o upravljanju zbirkama pod nazivom "Do we need to keep everything?" koje je adresiralo izuzetno aktualnu temu izlučivanja iz zbirke i upravljanja zbirkom/zbirkama općenito uz vrlo značajan odjek u našoj muzejskoj zajednici.

- ICOM Hrvatska bio je suorganizator pred-konferencijske radionice koja je adresirala upotrebu digitalnih medija u prezentaciji i interpretaciji baštine, te same konferencije *The Best in Heritage* u Dubrovniku.

- pod pokroviteljstvom i uz potporu središnjeg ureda ICOM-a u Parizu (kroz ostvaren tzv. *Grant for Special Project*) ICOM Hrvatska, zajedno sa ICOM Armenija i ICOM-ICTOP-om organizirali su muzejsku radionicu u Armeniji (Yerevan) na temu strateškog planiranja za muzejske potrebe. Radionica je održana od 11-13. listopada 2016. a jedan od pozvanih predavača/voditelja radionice (uz kolege iz ICOM Rusija, te ICOM Armenija) bio je i predsjednik ICOM Hrvatska, dr. sc. Darko Babić. Radionica je pokazala da postoji značajni interes armenskih kolega za Hrvatsku i želja za produbljivanjem suradnje između hrvatskih i armenskih muzeja, odnosno muzejskih djelatnika. Navedena radionica je jasno demonstrirala kako se hrvatsko iskustvo može prenijeti na druga područja, i da za isto postoji interes.

- 20. listopada 2016. godine predsjednik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM bio je pozvani gost na prvoj zajedničkoj konferenciji ICOM Slovenija i Slovenskog muzejskog društva u Piranu (Slovenija) gdje je održao predavanje i bio počasni član Odbora za nagrade ICOM Slovenija i Slovenskog muzejskog društva za najbolje dosege slovenskih muzealaca u prethodnoj godini.

- od 27. studenog do 02. prosinca u Addis Ababi, Etiopija održana je 11. Sjednica UNESCO-vog međuvladinog odbora za nematerijalnu kulturnu baštinu na kojoj sudjeluje Tamara Nikolić-Đerić, članica Izvršnog Odbora ICOM Hrvatska kao dio hrvatske delegacije uz zamjenika ministrice kulture RH, gđina. D. Trupkovića, voditeljice i glavne tajnice Hrvatskog povjerenstva za UNESCO gđe. R. Carek, te višom stručnom savjetnicom konzervatoricom, gđom. M. Hrovatin. Razlog sudjelovanja je upis Ekomuzeja Batana u UNESCO Registar najboljih praksi očuvanja nematerijalne kulturne baštine (ostvareno 1. prosinca 2016.)

- 28. & 29. studenog 2016. godine, na izravni poziv predsjednika ICOM Europe predsjednik Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM održao je predavanje na ICOM Europe konferenciji pod nazivom "Nacionalni muzeji - prošlost, sadašnjost, budućnost" koja se održala u Lisabonu (Portugal). Tijekom iste postignut je dogovor oko podrške ICOM Europe gradu Rijeci glede manifestacija koje prethode samoj godini (2020.) kada je Rijeka Europska prijestolnica kulture.

- od 08. - 11. prosinca 2016. godine predstavnici Hrvatskog nacionalnog komiteta ICOM sudjelovali su na međunarodnoj konferenciji ICOM regionalnog komiteta za Jugoistočnu Europu (*ICOM-SEE*) u Beogradu (Srbija) gdje je hrvatski predstavnik, Goranka Horjan izabrana za novu predsjednicu ove ICOM regionalne alijanse (više u nastavku)

- ICOM Hrvatska je ostvario niz dogovora o daljnjoj suradnji s brojnim ICOM nacionalnim komitetima, te između ostalog krajem godine (15. prosinac) uspješno prijavio posebni projekt na natječaju središnjeg ICOM ureda iz Pariza (konkretno u suradnji s nacionalnim komitetima ICOM iz Jugoistočne Europe), te prijavu Tamare Nikolić-Đerić, članice Izvršnog Odbora ICOM Hrvatska za ICOM Pariz stipendiju namijenjenu mladim profesionalcima kako bi u listopadu naredne godine mogla sudjelovati na ICOM-ICME godišnjoj konferenciji.

ICOM HRVATSKA ČLANOVI U MEĐUNARODNIM ICOM ODBORIMA

Za vrijeme ICOM Milano 2016. trogodišnje skupštine na kojoj je sudjelovalo 4 000 predstavnika iz cijelog svijeta svi ICOM međunarodni komiteti (ukupno njih 30) pristupili su izborima i odabrali nove članove svojih izvršnih odbora i upravljačku strukturu. Drago nam izvijestiti da su slijedeći ICOM Hrvatska članovi na toj iznimnoj listi, kako slijedi:

- **Darko Babić**, izabran je za predsjednika ICOM-ICTOP međunarodnog komiteta
- **Markita Franulić**, izabrana je za članicu Izvršnog odbora ICOM-CIMUSET međunarodnog komiteta
- **Mario Buletić**, izabran je za člana Izvršnog odbora ICOM-ICME (pozicija: webmaster)
- **Željka Jelavić**, izabrana je za članicu Izvršnog odbora ICOM-CECA (pozicija: konferencijska koordinatorica)

Na međunarodnoj konferenciji ICOM regionalnog komiteta za Jugoistočnu Europu (ICOM-SEE) u prosincu 2016. godine u Beogradu (Srbija) **Goranka Horjan** izabrana za novu predsjednicu ove ICOM regionalne alijanse.

Ovdje vrijedi napomenuti da su navedeni hrvatski muzealci (ICOM Hrvatska članovi) izborom na funkcije međunarodnih komiteta nedvosmisleno prepoznati na međunarodnoj razini. Međunarodnu vidljivost hrvatskog muzejskog djelovanja kroz kanale koje omogućuje ICOM i posebice njegovi međunarodni odbori svakako bi trebalo značajno sustavnije (i nadasve izdašnije) podržavati s obzirom na rezultate i ugled koje ostvaruju.

Izveštaj (datiran s 30. prosinca 2016.) sastavio:
dr.sc. Darko Babić, predsjednik ICOM HRVATSKA